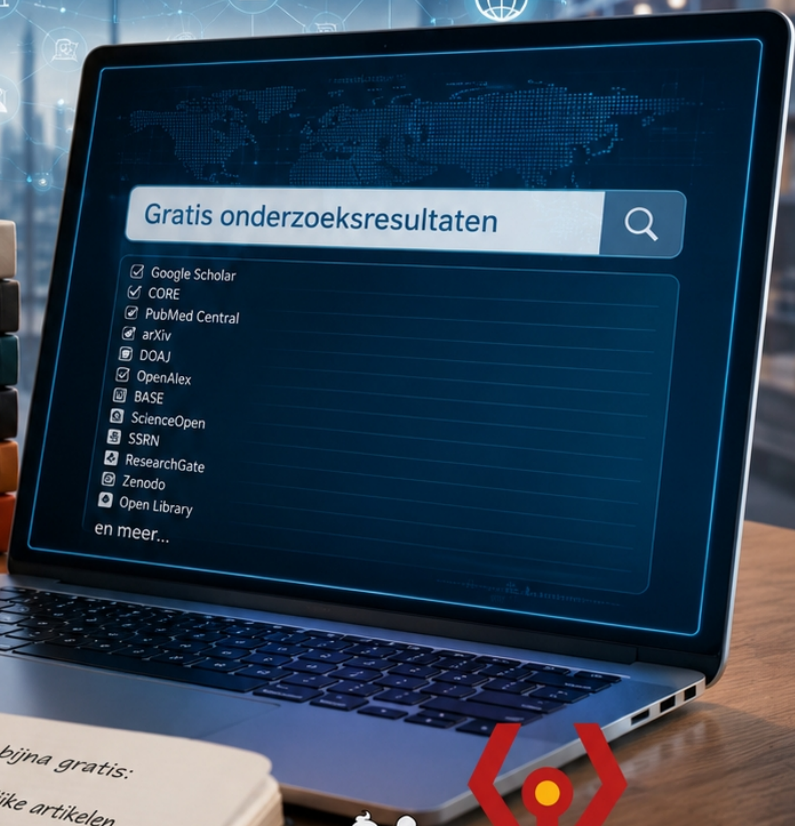
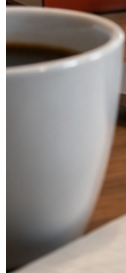

Online Kennisbronnen

Een overzicht van websites voor gratis of bijna gratis onderzoeksresultaten

Phil Kleingeld

Capelle aan den IJssel,

Inleiding

Een bewering in een LinkedIn-post. Een cijfer in een verkiezingsdebat. Een 'onderzoek toont aan'-zinnetje in een blogartikel. Zulke uitspraken bereiken je dagelijks. Te vaak neem je ze op goed geloof over, totdat iemand vraagt: 'Waar staat dat dan?'

Dit overzicht is bedoeld voor iedereen die met woorden werkt en niet met wollige uitspraken wil scoren: ondernemers en zzp'ers die hun expertise onderbouwen, politici die een stelling verdedigen, schrijvers van proza en zakelijke non-fictie die hun verhaal willen onderbouwen, en contentmakers die geloofwaardig willen blijven in een tijd vol AI-gegenereerde onzin. Voor hen allemaal geldt hetzelfde: een bewering wordt pas een feit als je die kunt checken.

Daarom vind je hier tientallen, grotendeels gratis bronnen waarmee je een stelling op juistheid kunt toetsen. Diezelfde bronnen helpen je ook om je eigen tekst te onderbouwen met iets stevigere dan een onderbuikgevoel. Sommige geven toegang tot wetenschappelijke artikelen en proefschriften, andere tot statistieken en overheidsrapporten, weer andere tot historische kranten of praktische schrijftips. Stuk voor stuk zijn het instrumenten, geen garanties: één bron citeren is nog geen bewijs, maar wel een stevige stap in de goede richting.

Om het overzicht behapbaar te houden, is het verdeeld in tien rubrieken:

Algemene zoekmachines

Brede toegang tot artikelen, proefschriften en boeken uit alle vakgebieden.

Open-access databanken

Miljoenen vrij toegankelijke publicaties, zonder betaalmuur.

Vakgerichte bronnen (gezondheid/sociaalwetenschappelijk)

Voor wie dieper wil graven in medisch of sociaalwetenschappelijk onderzoek.

Nederlandse bronnen

Publicaties, scripties en datasets van Nederlandse universiteiten en hogescholen.

Economie/Ondernemerschap/business/politiek

Data en rapporten over ondernemerschap, handel en beleid, van onderzoeksinstituten tot de Europese Commissie.

Sociologie/Psychologie

Vakdatabanken voor wie beweringen over gedrag en samenleving wil onderbouwen.

Media/Kranten A

Archieven van kranten en tijdschriften, zowel actueel als historisch.

Populairwetenschappelijk

Toegankelijke wetenschapsjournalistiek, handig als opstap naar dieper bronnenonderzoek.

Historisch onderzoek: internationale databanken en catalogi

Van wereldwijde bibliotheekcatalogi tot gedigitaliseerde archieven, voor wie verder terug in de tijd wil gaan.

Praktisch voor schrijvers/onderzoekers

Schrijfadvis, taaladvies en vakliteratuur over het schrijfproces zelf.

Als toegift sluit het overzicht af met een rubriek over kritisch kijken naar content: hulpmiddelen om niet alleen bronnen te vinden, maar ook de beweringen waarop ze steunen, met een scherp oog te beoordelen.

Blader door de rubrieken die bij je onderwerp passen, gebruik ze als startpunt voor je eigen onderzoek, en behandel elke bewering die je tegenkomt zoals je zelf behandeld zou willen worden: met een gezonde dosis wantrouwen, totdat het tegendeel bewezen is.

Phil Kleingeld

Ghostwriter/Auteur

1. Algemene zoekmachines

Google Scholar - brede zoekmachine voor artikelen, proefschriften, boeken en conference papers in alle disciplines. <https://scholar.google.com/>

Scopus <https://www.scopus.com/sourcess>

Web of Science <https://www.webofscience.com/wos/> uitgebreide citatiedatabanken, meestal via een universiteitsbibliotheek toegankelijk. Onderzoektips.

OpenAlex <https://openalex.org/>

Universiteitsbibliotheek <https://libguides.library.uu.nl/systematische-zoekstrategie/databases>

2. Open-access databanken

CORE - meer dan 200 miljoen open access-publicaties uit allerlei disciplines. <https://core.ac.uk/>

BASE - academische zoekmachine met honderden miljoenen publicaties, groot deel in open access. [https://www.semanticscholar.org/topic/BASE-\(Bielefeld-Academic-Search-Engine\)/3952](https://www.semanticscholar.org/topic/BASE-(Bielefeld-Academic-Search-Engine)/3952)

DOAJ - Directory of Open Access Journals, met duizenden tijdschriften en miljoenen artikelen. <https://doaj.org/>

ScienceOpen - platform met tientallen miljoenen artikelen, waarvan veel vrij toegankelijk zijn. <https://www.scienceopen.com/>

3. Vakgerichte bronnen (gezondheid/sociaalwetenschappelijk)

PubMed / PubMed Central - voor biomedische en gezondheidswetenschappen; <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>

MedRxiv <https://www.medrxiv.org/>

OSF Preprints - preprintservers voor onder meer gezondheidswetenschappen en sociale wetenschappen. <https://osf.io/preprints/discover>

4. Nederlandse bronnen

Netherlands Research Portal - toegang tot publicaties en datasets van Nederlandse universiteiten en onderzoeksinstituten via <https://bibliotheek.hu.nl/databanken/the-netherlands-research-portal-openaire-connect/>

HBO Kennisbank - rapporten, scripties en publicaties van hogescholen. <https://hbo-kennisbank.nl/index>

Koninklijke Bibliotheek - wijst je naar open access-bronnen en biedt via lidmaatschap toegang tot betaalde databanken. <https://www.kb.nl/onderzoeken-vinden/uitgelichte-online-bronnen/kb-catalogus>

5. Economie /Ondernemerschap/business/politiek

IDEAS / RePEc - Economie en finance <https://ideas.repec.org>

Global Entrepreneurship Monitor (GEM) - Wereldwijde rapporten en datasets over ondernemerschap - <https://www.gemconsortium.org>

OECD Entrepreneurship at a Glance - Indicatoren en rapporten over ondernemerschap en startups OESO-landen - <https://www.oecd.org>

Kauffman Foundation - Onderzoek en data over ondernemerschap (vooral VS, maar internationaal relevant) - <https://www.kauffman.org>

Global Entrepreneurship Research Network - Samenwerkingsverband rond internationaal ondernemerschapsonderzoek - <https://www.gern.co>

RVO (Engelstalig) - Informatie en tools voor Nederlandse start-ups/scale-ups naar het buitenland - <https://www.rvo.nl>

Business.gov (NL overheid, Engels) - Engelstalige info voor ondernemen in/vanuit Nederland - <https://business.gov.nl>

NLinBusiness - Platform met landenpagina's, marktkansen en partners - <https://nlinbusiness.com>

EU Access2Markets - Online tools en diensten voor kleinere bedrijven in de EU - <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets>

Choose Europe (EU-initiatief) - Info over Europese strategie voor start-ups en scale-ups <https://commission.europa.eu/choose-europe>

OECD iLibrary - Rapporten over ondernemerschap, innovatie, start-up-ecosystemen - <https://www.oecd-ilibrary.org>

EU "Start a business in the EU " - Praktische info per land - <https://europa.eu/youreurope/business>

Techleap - Nederlandse maar sterk internationale focus op tech-start-ups - <https://www.techleap.nl>

SSRN - Entrepreneurship Research & Policy Network <https://www.ssrn.com>

6. Sociologie /Psychologie

SocINDEX with Full Text (EBSCO) - Sociologie <https://www.ebsco.com>

APA PsycInfo - Psychologie / gedragswetenschap -
<https://www.apa.org/pubs/databases/psycinfo>

7. Media/Kranten

LexisNexis / Nexis Uni - groot archief met kranten en tijdschriften, veel universiteiten bieden hier toegang toe (o.a. landelijke en regionale dagbladen).

<https://profielen.hr.nl/2016/hoe-vind-ik-de-juiste-wetenschappelijke-artikelen-tips/>

Delpher - Nederlands platform met historische kranten, tijdschriften en boeken, handig voor oudere artikelen en opiniestukken. <https://www.delpher.nl/>

8. Populair wetenschappelijk

New Scientist - Wetenschapsnieuws / technologie - <https://www.newscientist.nl>

Scientias - Wetenschap / tech / innovatie - <https://scientias.nl>

Sciencetalk - Science nieuws - <https://sciencetalk.nl>

NU.nl - Rubriek 'Wetenschap' - <https://www.nu.nl/wetenschap>

NRC - Rubriek 'Wetenschap' - <https://www.nrc.nl/index/wetenschap>

National Geographic NL - Rubriek 'Wetenschap' -

<https://www.nationalgeographic.nl/wetenschap>

Wetenschap.headliner - Wetenschap-nieuwsoverzicht uit veel bronnen -

<https://wetenschap.headliner.nl>

9. Historisch Onderzoek ; Internationale databanken en catalogi

WorldCat - Wereldwijde bibliotheekcatalogus (boeken, tijdschriften, bronnen) -

<https://www.worldcat.org>

JSTOR - Tijdschriften, boeken en primaire bronnen in de geestes- en sociale wetenschappen - <https://www.jstor.org>

Project MUS E - Humanities & social sciences tijdschriften en boeken -

<https://muse.jhu.edu>

Historical Abstracts (EBSCO) - Wereldgeschiedenis (zonder VS/Canada), vanaf 15e eeuw - <https://www.ebsco.com>

America: History and Life (EBSCO) - Geschiedenis VS en Canada -
<https://www.ebsco.com>

Academic Search Ultimate - Multidisciplinair, veel historische tijdschriften -
<https://www.ebsco.com>

Europeana - Digitale erfgoedcollecties van Europese bibliotheken, musea, archieven
- <https://www.europeana.eu>

Internet Archive - Gedigitaliseerde boeken, tijdschriften, websites, audio en video -
<https://archive.org>

HathiTrust - Grote collectie gescande boeken van universiteitsbibliotheken -
<https://www.hathitrust.org>

Chronicling America - Historische Amerikaanse kranten (Library of Congress) -
<https://chroniclingamerica.loc.gov>

British Newspaper Archive - Historische Britse kranten -
<https://www.britishnewspaperarchive.co.uk>

Perseus Digital Library - Klassieke oudheid (Latijn, Grieks, vertalingen en commentaar) - <https://www.perseus.tufts.edu>

Monumenta Germaniae Historica (MGH) - Bronnen voor middeleeuwse Duitse geschiedenis - <https://www.mgh.de>

International Medieval Bibliography - Bibliografie middeleeuwse geschiedenis 300-1500 - via universiteitsbibliotheken. [bibliotheek.universiteitleiden](http://bibliotheek.universiteitleiden.nl)

European Views of the Americas: 1493 to 1750 - Vroege Europese publicaties over Amerika - via EBSCO - <https://www.ebsco.com>

Archives Portal Europe - Zoeken in nationale en regionale archieven in Europa -
<https://www.archivesportaleurope.net>

Gallica (Bibliothèque nationale de France) - Digitale collectie van BnF (boeken, kranten, kaarten) - <https://gallica.bnf.fr>

Deutsche Digitale Bibliothek - Duitse bibliotheken, musea, archieven -
<<https://www.deutsche-digitale-bibliothek.de>>

10. Praktisch voor schrijver s/onderzoeker s

Universitaire subject guides (bijv. Leiden "Geschiedenis" guide) - overzichten van internationale databases per deelgebied -
<https://www.bibliotheek.universiteitleiden.nl/subject-guides/geschiedenis>

MLA International Bibliography (via EBSCO) - Taal- en literatuuronderzoek (fictie, creatieve non-fictie, retorica enz.) - <https://www.ebsco.com>

Schrijven Online - Artikelen, tips en fora voor schrijvers - <https://schrijvenonline.org>

Schrijven Startpagina - Linkverzameling naar sites over schrijven, auteurs, uitgeven - <https://schrijven.startpagina.nl>

De Schrijfschool (BE) - Artikelen over o.a. het verschil tussen fictie en non-fictie - <https://deschrijfschool.be>

Schrijfplaats - Artikelen over non-fictie schrijven en research - <https://www.schrijfplaats.nl/p/non-fictie>

Onze Taal - Taaladvies voor helder en correct Nederlands - <https://www.onzetaal.nl>

DBNL - Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (stijlen, genres, literaire traditie) - <https://www.dbnl.org>

Rent a Pen - Een serie artikelen over schrijven en uitgeven gerelateerde onderwerpen <https://rentapen.nl/blog>

11. Kritisch blik op content

Carrieretijger - uitleg en voorbeelden over kritisch denken in je werk: <https://www.carrieretijger.nl/functioneren/professionele-vaardigheden/rationeel-denken/kritisch-denken>

VRT EDUbox Kritisch denken - interactieve site voor jongeren over kritisch denken en informatie beoordelen: <https://www.vrt.be/nl/vrt-voor-leerkrachten/catalogus/kritisch-denken-jouw-kompas-voor-heldere-inzichten>

Internet Matters - online gids voor kritisch denken rond media en nepnieuws: <https://www.internetmatters.org/nl/resources/online-critical-thinking-guide>